

Numer 21 21.05.2006

Koło modlitwy

Meditatio Poznań 2006

„Modlitwa kontemplacyjna nie jest przywilejem mnichów i mniszek albo wybranych mistyków. To wymiar modlitwy, do którego jesteśmy wezwani wszyscy” – przywitał zgromadzonych na sesji medytacyjnej u jezuitów w Poznaniu o. Laurence Freeman, benedyktyn kierujący Światową Wspólnotą Medytacji Chrześcijańskiej. Sesja Meditatio Poznań 2006 trwała od 1 do 3 maja; po raz pierwszy w Polsce zebrało się w jednym miejscu aż 150 osób zajmujących się medytacją chrześcijańską.

Była to druga wizyta o. Freemana w naszym kraju. Pierwszy raz przyjechał we wrześniu 1999 r. na zaproszenie o. Jana Berezy, który od kilkunastu lat prowadzi sesje medytacyjne w klasztorze benedyktynów w Lubiniu. Freeman jest jednym

z najbardziej znanych orędowników odnowy życia kontemplatywnego w Kościele. W 1975 r., wraz z o. Johnem Mainem, założył pierwsze Centrum Medytacji Chrześcijańskiej w Londynie, a dwa lata później klasztor w Montrealu, który stał się duchowym centrum dla medytujących chrześcijan.

– Być może najważniejszą rzeczą, jaka się dzieje w tej chwili w Kościele, jest odkrywanie na nowo kontemplacyjnego wymiaru modlitwy – mówi o. Freeman. – Kościół przechodzi dziś wiele wyzwań, na nowo uczy się rozumieć swoją misję. Najlepszą drogą przemiany jest zachęcać ludzi do życia kontemplacyjnego. Jeżeli żyjesz kontemplacją nie tylko wtedy, kiedy odwiedzasz klasztor, ale również kiedy wracasz do rodziny, do pracy, wtedy zmieniasz Kościół i świat.

O. Laurence Freeman /fot. M. Zawadka

Jedną ze zmian u medytującego jest nowe postrzeganie Boga. – Niestety nadal fundamentem chrześcijaństwa jest obraz Boga karzącego za grzechy – kontynuuje benedyktyn. – To negatywne wyobrażenie pozostaje głęboko w naszej psychice, nawet jeśli uda się je zmienić na poziomie intelektualnym. Dzięki praktyce medytacji Dobra Nowina nabiera sensu. Medytacja to modlitwa serca jednocząca nas z ludzką świadomością Jezusa w Duchu Świętym. Nie myślimy w niej o Bogu, nie mówimy do Niego ani nie prosimy o cokolwiek. Po prostu przebywamy z Bogiem, a On jest w nas.

O. Freeman poprowadził w Poznaniu pięć konferencji. Podkreślał, że nie chodzi o porównywanie różnych form modlitwy. – Wyobraźmy sobie modlitwę jako wielkie koło obracające całe nasze życie ku Bogu. Szprychy odzwierciedlają różne rodzaje modlitwy. Jedna reprezentuje Eucharystię, inna modlitwę duchową, pokutną i wstawienniczą, modlitwę charyzmatyczną, uwielbienie, różaniec itd. Modlimy się na wiele sposobów, w różnym czasie i w zależności od nastroju. Ilu ludzi, tyle sposobów.

Jak do tego doszło, że zagubiliśmy tradycję medytacji w chrześcijaństwie zachodnim? Jak na powrót przywrócić ją Kościołowi? – zastanawiał się abp Stanisław Gądecki w trakcie Mszy rozpoczynającej *Meditatio*. – Dzisiejszemu, pogubionemu często człowiekowi, jest ona bardzo potrzebna – mówił metropolita poznański. – Mamy do czego sięgać, bo przecież już Stary Testament nakierowuje nas na medytację: o Bogu i Jego mądrości, o przeszłości i przyszłości. Wzorem doskonałej medytacji jest Maryja. Tak jak Ona powinniśmy słowo Boże brać do serca, a nie do rozumu. Jest ono wówczas jak ziarno, które dzięki cierpliwości i wytrwałości wydaje plon.

fol. M. Zawadka

Medytacja chrześcijańska to otwarcie się na modlitwę Jezusa i całkowite z nią zjednoczenie w ciszy, bezruchu i prostocie. Jednak wiele z obecnych na sesji osób, mających za sobą wieloletnią praktykę medytacji, mówiło o częstym niezrozumieniu, a nawet lęku, z jakim się spotykają. Zdaniem o. Freemana przyczyną jednego spośród najczęściej powtarzających się zastrzeżeń wobec medytacji jest niewiedza. – Ludzie obawiają się, że to nie jest praktyka chrześcijańska, tylko wywodząca się z religii Wschodu. Tę wątpliwość może rozwiać edukacja na temat korzeni mistyki chrześcijańskiej.

– Dopiero na sesjach w Lubiniu poznałem naukę medytacji w tekstach Ojców Pustyni – przyznaje Michał, student z Warszawy. – Wcześniej interesowałem się buddyzmem. Nie miałem pojęcia, że w mojej religii jest tak głęboko zakorzeniona tradycja medytacji. Jestem szczęśliwy, że mogę z niej czerpać.

– Pytają mnie często, czy medytacja jest katolicka – śmieje się o. Freeman. – Odpowiadam, że tak, o ile katolicyzm jest chrześcijański.

Kolejny zarzut wobec medytacji: że jest egoistyczna, bo medytując, skupiamy się na sobie, zamiast iść i pomagać ludziom. O. Freeman: – Medytuje wielu misjonarzy pracujących z biednymi i chorymi. Można powiedzieć raczej, że jeśli dzieło nie jest wsparte medytacją, staje się egoistyczne, bo zaspokaja jedynie nasze ego. Medytacja wspaniale integruje się z życiem codziennym. Pozwala uwolnić się od gniewu wobec złych wydarzeń z przeszłości i od lęku wobec przyszłości.

Jedna z konferencji dotyczyła znaczenia obrzędów w medytacji. Jak mówił prowadzący ją benedyktyn, ludzie religijni potrzebują kontemplacji, bo wówczas obrzędy nabierają większego znaczenia i są bardziej pożyteczne. – Zaczęłam odsuwać się od Kościoła. Wpadłam w rutynę, a moje praktyki religijne stały się pustą formą – opowiadała Magda medytująca od trzech lat. – Coraz częściej drażniło mnie to, jak księża w mojej parafii odprawiają Mszę: polityczne wątki w kazaniach, strofujący ton, język nieprzystający do rzeczywistości... Nadal to zauważam i czuję potrzebę zmian, ale medytacja pozwoliła mi dostrzec w obrzędach coś więcej, dzięki czemu ich forma nie jest już tak ważna.

S. Bogumiła Kucharska, urszulanka prowadząca grupę medytacyjną na KUL, skarżyła się

z kolei na brak kapłanów, z którymi młodzież mogłaby medytować. – Mówić o medytacji, to za mało – tłumaczył o. Freeman. – Uczyć medytacji może tylko ten, kto sam medytuje.

W kończącym trzydniową sesję spotkaniu z jej organizatorami abp Stanisław Gądecki poparł założenie w Poznaniu pierwszego Centrum Medytacji Chrześcijańskiej w Polsce. Andrzej Ziółkowski, tłumacz książki o. Freemana „Medytacja chrześcijańska. Twoja codzienna praktyka” i inicjator Meditatio Poznań, nie kryje zadowolenia: – Potwierdziło się moje przypuszczenie, że w wielu ludziach jest bardzo duża potrzeba pogłębienia swojej duchowości. Wspólnota medytacyjna pozwoli nam to osiągnąć.

Maja Jaszewska